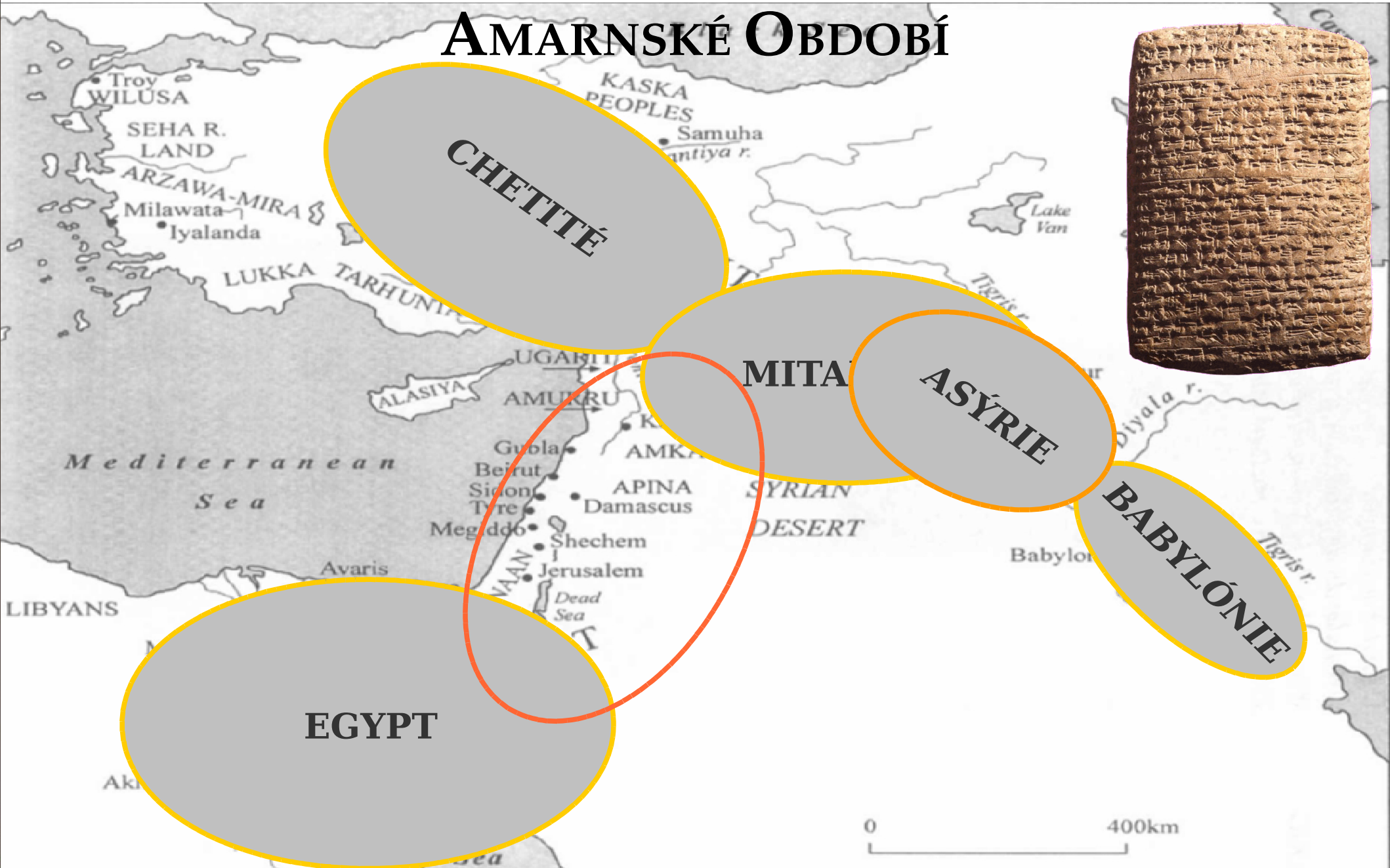

DOBA IZRAELSKÝCH PRAOTCŮ A OSÍDLENÍ PALESTNY

AMARNSKÉ OBDOBÍ

MOŘSKÉ NÁRODY

různorodá skupina kmenů

* nápis Ramesse III. v **Medinat Habu**

⇒ **Ekweš**

⇒ **Tereš** – snad Tyrrhénové

⇒ **Lukka** – z anatolského pobřeží

⇒ **Šerdana** – snad skupina, která dala jméno Sardinii

⇒ **Šekeleš** – bývají identifikováni se sicilskými Siculy

⇒ **Peleset** – snad z Kréty, Pelištejci

⇒ **Kizzuwatna, Arzawa, Zakala, Alasiya, Tjeker, a Denyen**

* někteří předtím žili v *opevněných městech*

MOŘSKÉ NÁRODY

THE SEA PEOPLES

• City

Routes of the Sea Peoples

Sea Peoples groups mentioned by Rameses III:

TJEKKER
DENYEN
PELESET (PHILISTINES)
SHEKLESH
WESHESH
SHARDANU

Rameses III battles with the Sea Peoples

0 50 100 150 200 Miles

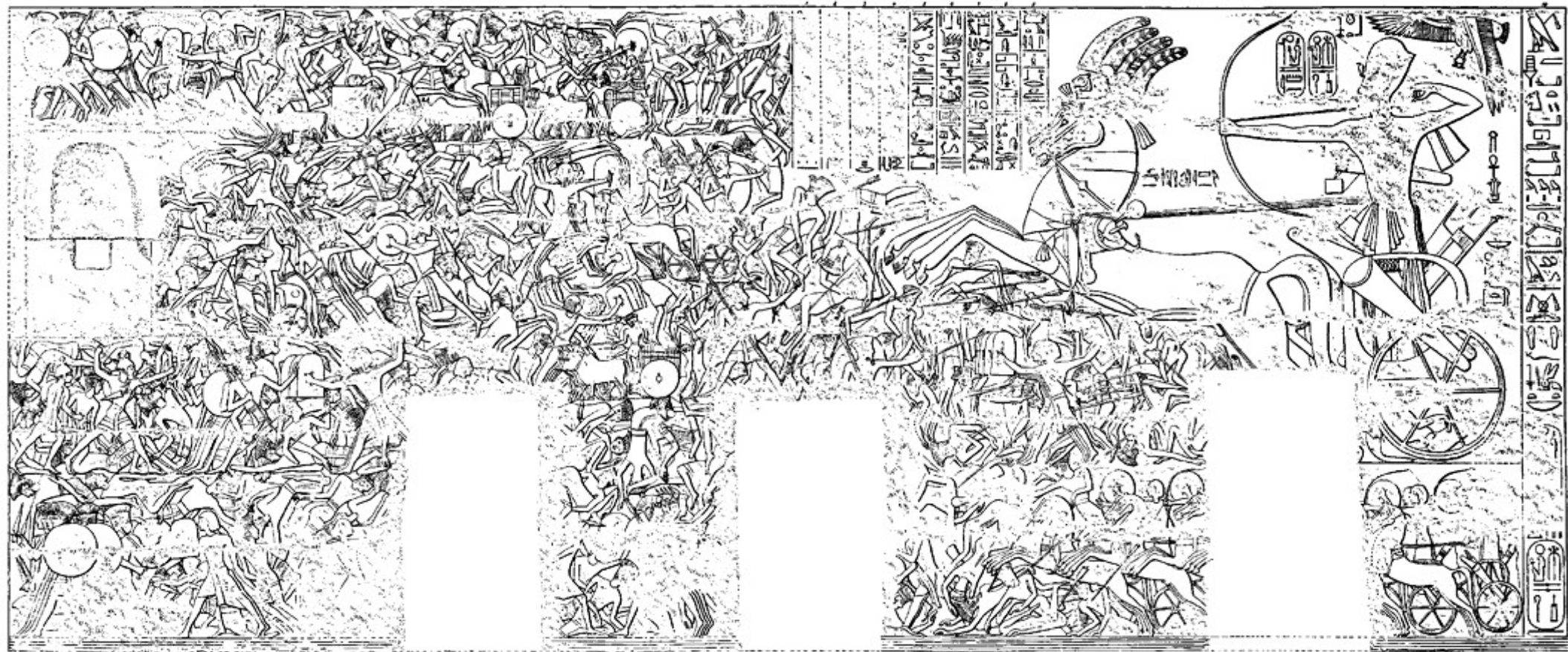
0 50 100 150 200 Kilometers

40 E

40 E

MOŘSKÉ NÁRODY

Ramesse III.

Printed in Great Britain

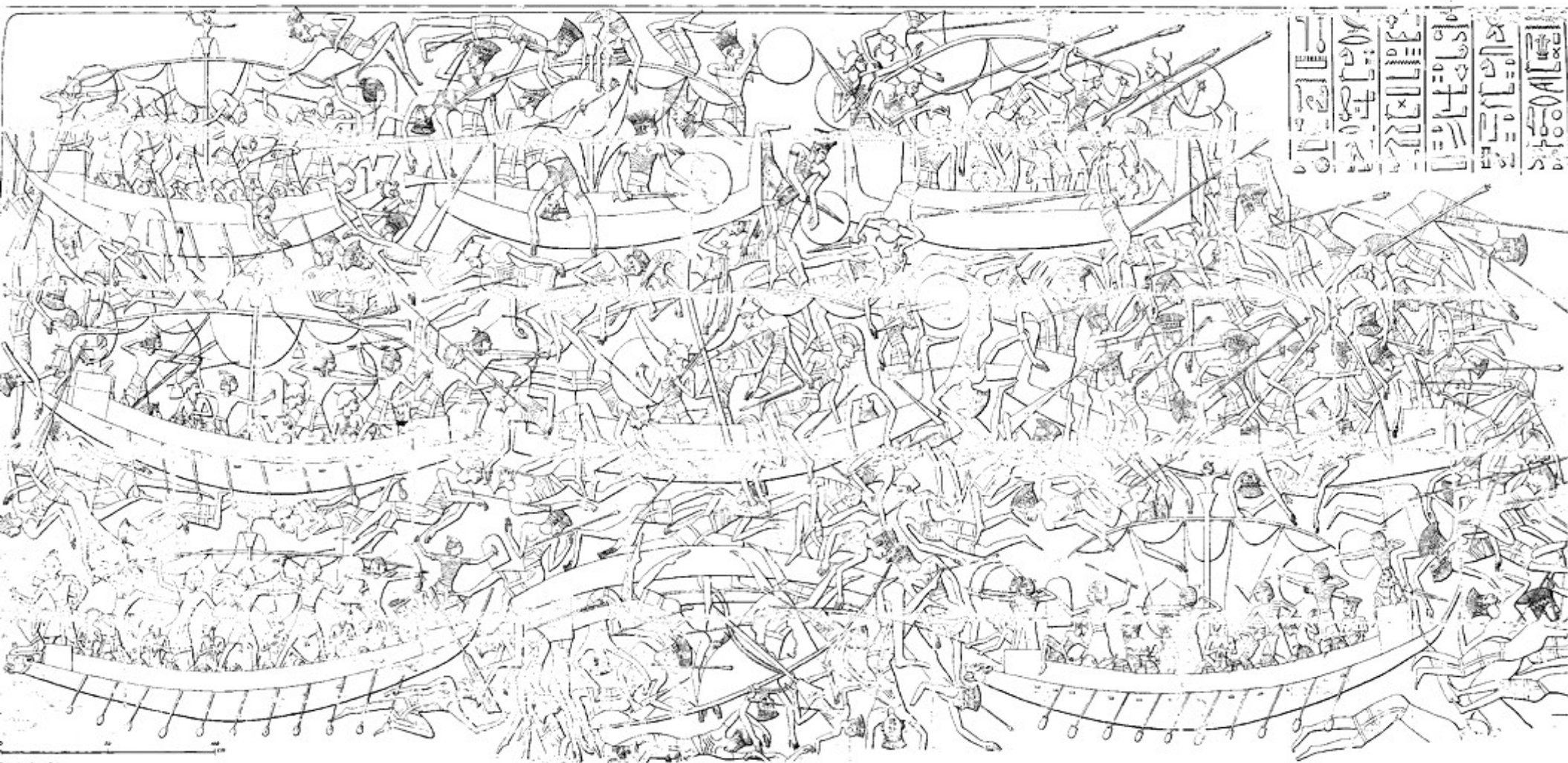
RAMSES III IN BATTLE WITH THE LAND FORCES OF THE SEA PEOPLES

COMPARE PLATES 33 AND 34

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 cm

MOŘSKÉ NÁRODY

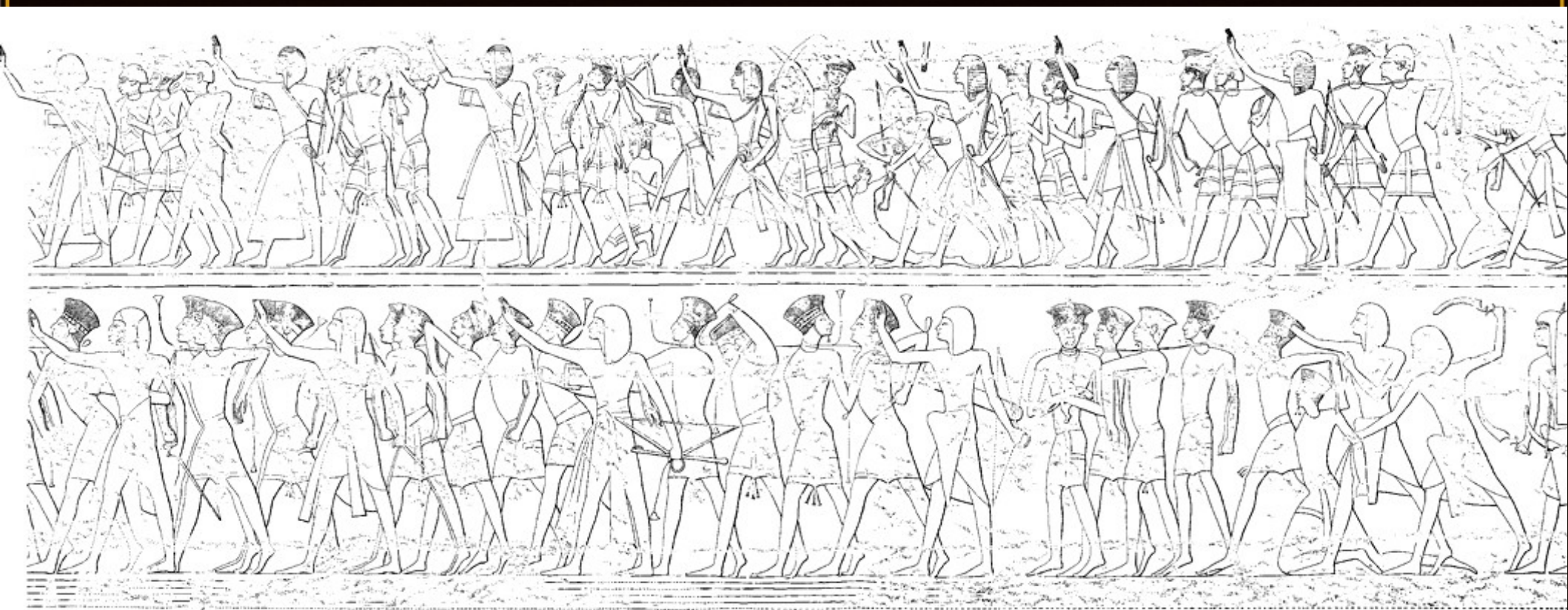
Ramesse III.

THE EGYPTIAN FLEET DESTROYING THE FLEET OF THE SEA PEOPLES
DETAIL FROM SCENE SHOWN ON PLATE 37

MOŘSKÉ NÁRODY

Ramesse III.

Printed in Great Britain

THE EGYPTIANS LEADING AWAY CAPTIVES OF THE SEA PEOPLES

DETAIL FROM SCENES SHOWN ON PLATE 37

DOBA PRAOTCŮ

* *okolo roku 1200 př. n. l.*

⇒ bronz postupně vystřídán *železem*
- počátek *doby železné*

⇒ v **Palestině** se objevují *předkové* pozdějších zakladatelů *židovského království* – neví se, odkud přišli – snad *několik vln*

⇒ v **Palestině** také **Pelištejci**

⇒ nová *materiální kultura* – zpočátku na nižší úrovni

DOBA PRAOTCŮ

* *starozákonní podání dějin Izraelitů před příchodem do Palestiny*

⇒ *spojení vyprávění různého charakteru a záměru*

- tradice jednotlivých *rodů*
- tradice *kněží*
- tradice vázaná k určitým *místům*

⇒ *dále upravováno*

* *hlavní osoby*

⇒ **Abrahám, Izák, Jákob** (praotcové) a **Josef** a **Mojžíš**

- zřejmě *předkové různých složek* pozdějších Izraelců

⇒ *obtížná datace*

(?) 1. a 2. fáze *střední doby bronzové* (2100–1800 př. n. l.)

(?) nebo *poč. pozdní doby bronzové* (kol. 1600 př. n. l.)

- dokumenty z **Nuzi**

DOBA PRAOTCŮ

* Abraham

⇒ **Ur, Charrán**

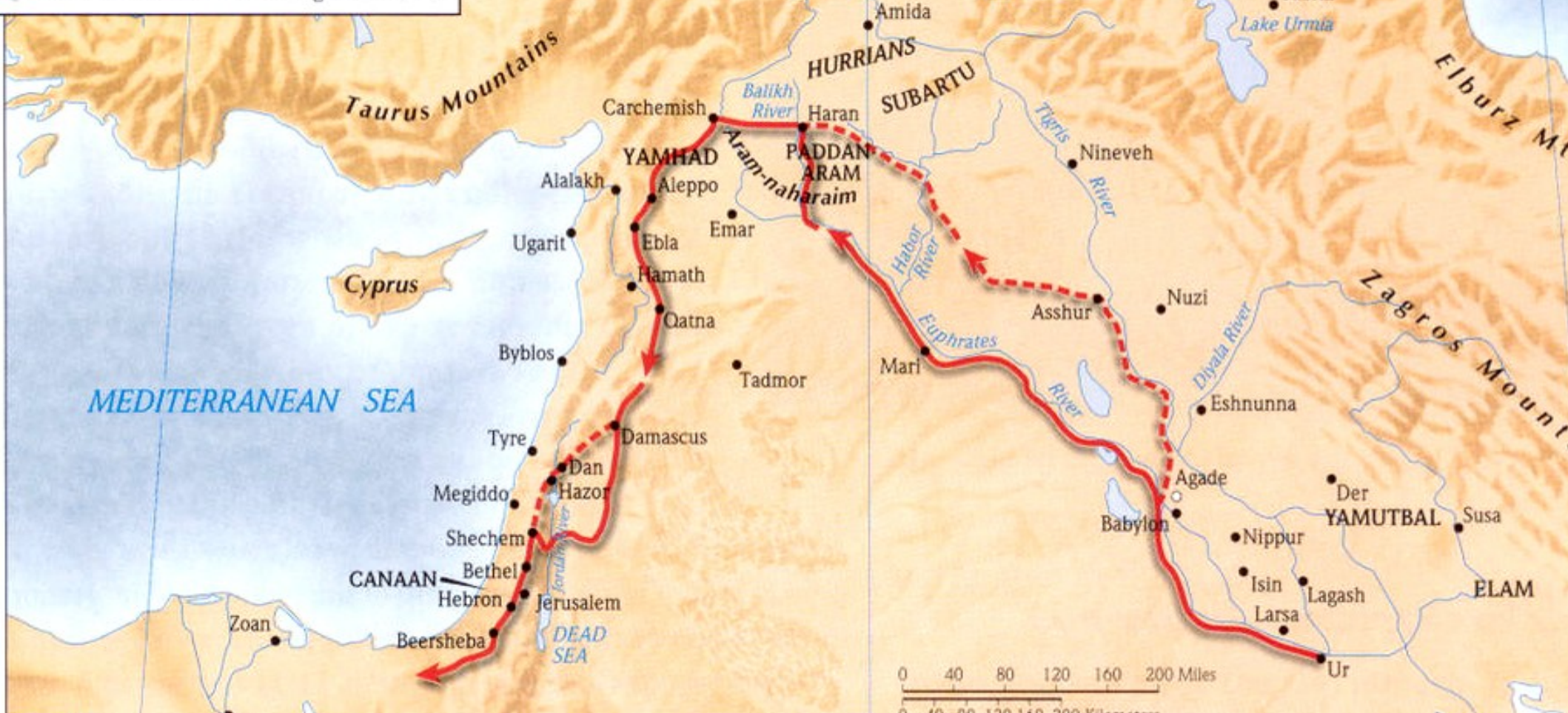
⇒ gerarský *abímelek* – pelištejský(!)
panovník

⇒ **Beer-šeba**

THE MIGRATION OF ABRAHAM

GEN. 11:27-12:9

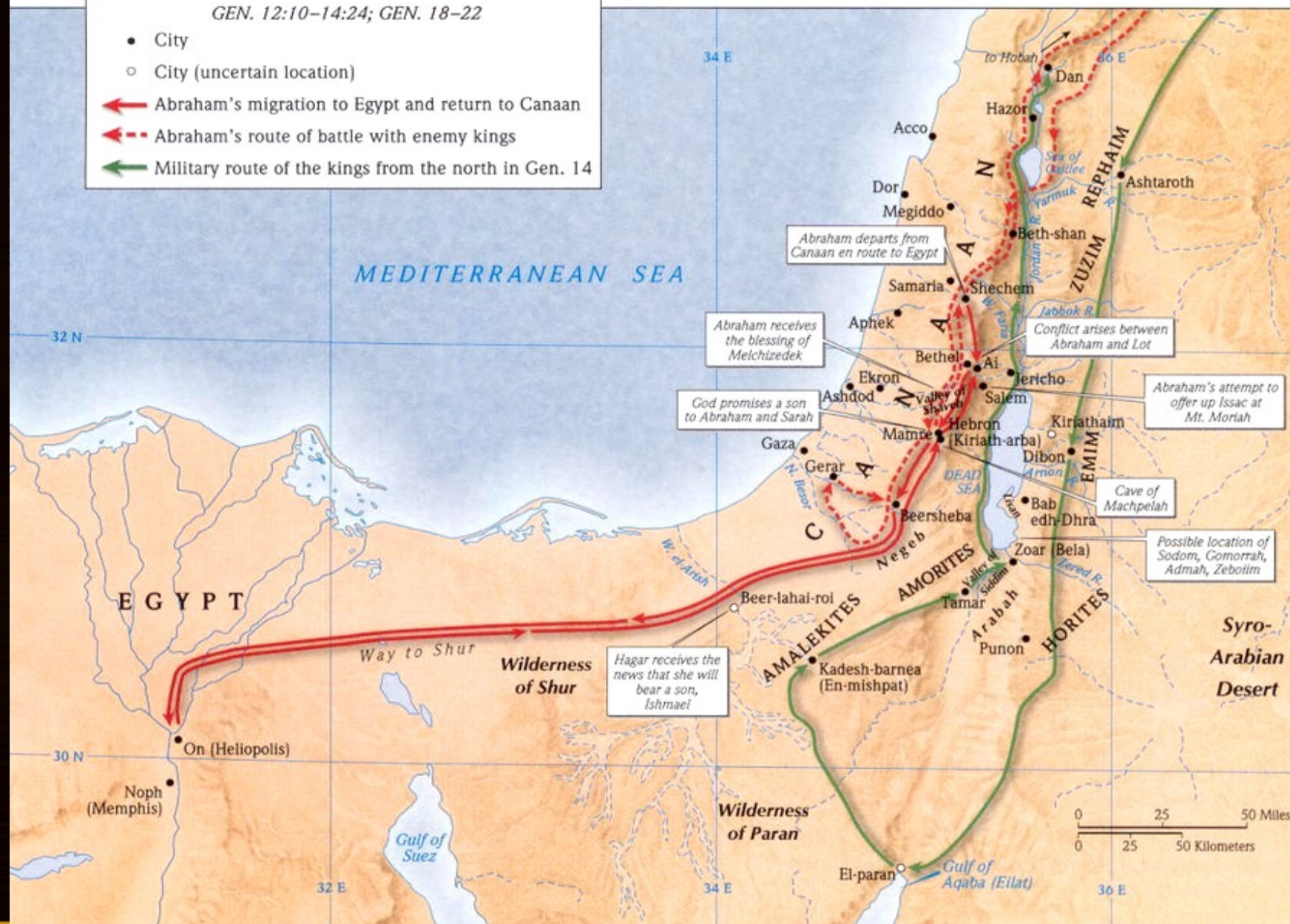
- City
- City (uncertain location)
- ▲ Mountain peak
- Abraham's migration route
- Abraham's alternative migration route

ABRAHAM IN CANAAN

GEN. 12:10-14:24; GEN. 18-22

- City
- City (uncertain location)
- Abraham's migration to Egypt and return to Canaan
- Abraham's route of battle with enemy kings
- Military route of the kings from the north in Gen. 14

DOBA PRAOTCŮ

* Izák

⇒ sídlil u „Studnice Živého, který mě vidí“

⇒ **Gerar** – pelištejský (!) abímelek

⇒ **Beer-šeba**

DOBA PRAOTCŮ

* Jákob

⇒ jméno **Jisrael** (יִשְׂרָאֵל; Izrael)

⇒ *dvanáct synů* – předkové
dvanácti kmenů

- *synové Izraele* (= Jákoba)

THE TRIBAL ALLOTMENTS OF ISRAEL

JOSH. 13:8-19:49

- City
- City (uncertain location)
- ▲ Mountain peak

DOBA PRAOTCŮ

* *Jákobovi synové*

⇒ synové jeho čtyř žen – Ley a Ráchel a jejich dvou otrokyň

⇒ **Rúben, Šimeon, Juda, Dan, Neftalí, Gád, Ašer, Isachar, Zabulon, Benjamín, Josef, Lévi**

* *12 izraelských kmenů*

⇒ **Rúben, Šimeon, Juda, Dan, Neftalí, Gád, Ašer, Isachar, Zabulon, Benjamín, Efraim, Manases**

- *amfiktyonie* (?)

DOBA PRAOTCŮ

* *Josef*

⇒ rysy *egyptských* lidových vyprávění

⇒ kočovní *Semité* se usazovali na východ od *nilské delty*

EXODUS

* *Mojžíš*

⇒ *soubor zákonů jemu připisovaný* – stopy dlouhého pobytu v *kulturní* zemi = výsledek dlouhodobého procesu

⇒ *báje* rysy

⇒ **Móšé** – jméno *egyptského* původu

Every Day's

H. P. CAN

9

⇒ **Baalsapón** – snad
u **Sirbónského**
jezera (Rákosové
moře?)

⇒ oáza **Kadeš**

⇒ Áró

EXODUS

** Hebrejci v době příchodu*

⇒ *polokočovníci*

⇒ *rodové svazky*

⇒ *více složek* – některé mluvily *aramejsky*

⇒ *kananejský jazyk* zřejmě až v **Palestině**

⇒ jednotlivci zřejmě svá *osobní božstva*

⇒ *kamenné sloupky*

OSÍDLLENÍ PALESTINY HEBREJCI

teorie osídlení

a) několik vln

- ⇒ dlouhodobý proces (asi 150 let, zhruba od pol. 14. stol. př. n. l.)
- ⇒ skupiny semitských kočovníků a polokočovníků
- ⇒ postupné získání vlivu a převahy
- ⇒ vzestup moci po vpádu „mořských národů“ kol. 1200 př. n. l.

b) z větší části místní venkovské obyvatelstvo

- ⇒ vzestup sociálně níže stojící složky obyvatelstva

c) biblické podání

- ⇒ vpád sjednoceného kmenového svazu
- ⇒ likvidace původních obyvatel i s jejich majetkem

OSÍDLENÍ PALESTINY

- ⇒ **Pelištejci** a **Izraelité** přibližně *současně*
- ⇒ *počátky zpracování železa v Palestině (**Pelištejci**) – počátek doby železné*

osídlení na počátku doby železné

- ⇒ nejprve *žádné trvalé osídlení* některých zničených měst (**Chasór**)
- ⇒ některá města *zpočátku zcela opuštěna* (**Lakíš**)
- ⇒ některá zničená města naopak téměř ihned znovu osídlena (**Ašdód, Aškalón**)
- ⇒ některá města zničena nebyla
- ⇒ *nové malé osady* na doposud neosídlených místech
- ⇒ po čase *znovu obydlována* starší sídliště dále od pobřeží

OSÍDLENÍ PALESTINY

skupiny obyvatelstva

* Izraelci

⇒ nové osady ve výše položených oblastech

⇒ zřejmě snaha vyhnout se střetu s velkými městy

* Pelištejci

⇒ nesemitská skupina

⇒ osídlení zničených měst v pobřežích nížinách

⇒ **Gaza, Aškalón, Ašdód, Ekrón a Gát**

⇒ *egejské* vlivy

OSÍDLENÍ PALESTINY

skupiny obyvatelstva

*** Izraelci**

- ⇒ nové osady ve výše položených oblastech
- ⇒ zřejmě snaha vyhnout se střetu s velkými městy

*** Pelištejci**

- ⇒ nesemitská skupina
- ⇒ osídlení zničených měst v pobřežích nížinách
- ⇒ **Gaza, Aškalón, Ašdód, Ekrón a Gát**
- ⇒ *egejské* vlivy

OSÍDLENÍ PALESTINY

skupiny obyvatelstva

*** Izraelci**

- ⇒ nové osady ve výše položených oblastech
- ⇒ zřejmě snaha vyhnout se střetu s velkými městy

*** Pelištejci**

- ⇒ nesemitská skupina
- ⇒ osídlení zničených měst v pobřežích nížinách

⇒ **Gaza, Aškalón, Ašdód, Ekrón a Gát**

⇒ *egejské vlivy*

*** Kenaánci**

⇒ **Bét-šan, Megiddo, Taanak, Jibleám, Šekem, Gibeón, Jeruzalém, Gezer**

⇒ *mohutné opevnění a zásobování vodou z pramene*

OSÍDLLENÍ PALESTINY

zabrání Palestiny podle biblického podání

* kniha Jozue

⇒ Jericho

⇒ Bét-el a Aj

⇒ Gibeón

⇒ Chasór

* archeologické nálezy někdy biblickému podání odporují

* ani biblické podání není vždy jednotné
⇒ seznamy měst a vesnic přidělených kmenům

⇒ seznamy měst, která se při prvním náporu nepodařilo dobýt

KONEC